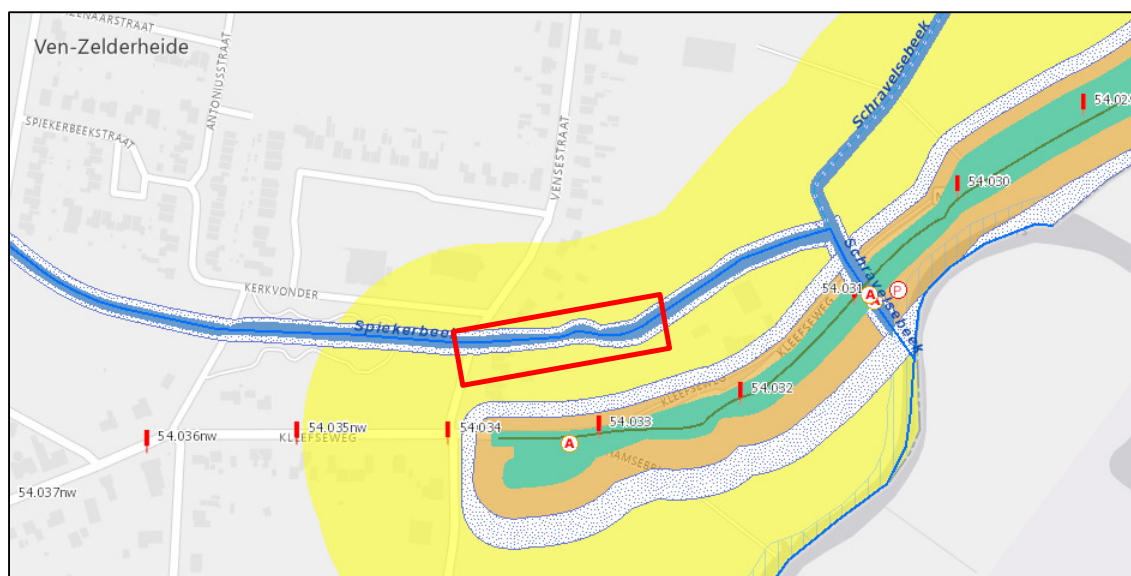


Beschermde natuurwaarden Spiekerbeek Ven-Zelderheide (23-013)

Bureau 25 oktober 2023

Aanleiding

Waterschap Limburg heeft het voornemen over te gaan tot het uitvoeren van enkele kleinschalige onderhoudswerkzaamheden aan de waterloop Spiekerbeek ter hoogte van Ven-Zelderheide. Het tracé van ruim 80 meter waar werkzaamheden worden uitgevoerd ligt in Ven-Zelderheide in het noorden van Limburg. Het tracé ligt tussen de Vensestraat en de Schravelsebeek (zie voor de ligging figuur 1). De werkzaamheden betreffen onder andere het in geringe mate uitdiepen en vergroten van het bergend vermogen van het waterlichaam (in een zeer flauw buigend profiel), plaatsen van een stapelmuur over een lengte van circa 30 meter, de aanleg van een onderhoudspad en het aanplanten van enkele (fruit)bomen en het over beperkte lengte planten van een haag. In bijlage 1 is de bestekstekening opgenomen.



Figuur 1: Locatie van de uit te voeren werkzaamheden aan de Spiekerbeek (Waterschap Limburg, leggerkaart, 2023). Geel: waterlopen waar onderhoudswerkzaamheden gaan plaatsvinden.

U heeft ons verzocht na te gaan of in het gebied planologische natuurbeschermingskaders aanwezig zijn (Goudgroene natuurzone/natuurnetwerk, Natura 2000) en of beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn (Wet natuurbescherming). Hiertoe hebben wij op 24 oktober 2024 een inspectiebezoek gebracht aan het gebied en zijn datasets met natuurgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (verder: NDFF) geraadpleegd. In deze notitie worden de resultaten van de inspectie en het bronnenonderzoek inzichtelijk gemaakt. Ook worden eventueel noodzakelijke mitigerende maatregelen geformuleerd of benodigde vervolgstappen toegelicht.

Huidige situatie

De waterloop ligt tussen de Vensestraat en de Schravelsbeek, aan de oostzijde van Ven-Zelderheide. Dit deel van de Spijkerbeek staat het overgrote deel van het jaar droog en is enkel watervoerend tijdens perioden met grote neerslag (zoals direct na het inspectiebezoek). Op die momenten stroomt het water af richting de Niers. Deze waterloop zelf is recht, de taluds aan weerszijden zijn steil en sterk begroeid met ruigtekruiden en braam.



Figuur 2: Luchtfoto met een impressie van de omgeving (Limburg Atlas, 2023).



Figuur 3 en 4: impressie van het tracé van de Spijkerbeek.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Zelderse Driessen, op een afstand van circa 1,5 kilometer. De afstand van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden is dusdanig groot dat storingsfactoren zoals verlichting geluid en optische verstoring, die optreden door de werkzaamheden in het plangebied, niet reiken tot in dit Natura 2000-gebied. Significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied als gevolg van deze storingsfactoren zijn op voorhand uit te sluiten. De enige relevante storingsfactor kan stikstof zijn. Voor de uitstoot van project gerelateerde stikstofverbindingen is een berekening nodig met het rekenprogramma AERIUS Calculator. Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening kunnen vervolgstappen nodig zijn.

Het tracé ligt deels in de Zilvergroene natuurzone. De herinrichting draagt bij aan versterking van natuur- en landschapswaarden door het zeer licht slingerend aanleggen van dit deel van de Spiekerbeek. Daarnaast draagt de herinrichting bij aan landschappelijke versterking door de aanplant van de fruitbomen en een stukje haag. Aantasting van kernkwaliteiten van de Zilvergroene natuurzone vindt niet plaats door de uitvoering van de werkzaamheden.

Voor zowel Natura 2000 als de planologische Limburgse beschermingskaders zijn geen vervolgstappen nodig behalve het maken van een Aeriusberekening.

Soortbescherming

Gegevenscheck (NDFF)

In de NDFF is uit het plangebied en directe omgeving slechts één waarneming bekend van een Torenavalk (zie bijlage 3, gegevens NDFF periode 2018 – 2023). De waarneming van de Torenavalk had betrekking op een overvliegend exemplaar, zonder binding met de omgeving. Waarnemingen van overige soorten zijn niet bekend.

Veldbezoek 24 oktober 2023

Planten: De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kon tijdens het veldbezoek op grond van het aangetroffen biotoop worden uitgesloten. Op de oevers wordt een functioneel maaibeheer gevoerd, de taluds zijn steil en ogen voedselrijk door de sterke begroeiing met grassen.

Zoogdieren: In het plangebied ontbraken sporen die duiden op activiteiten van Bever of Das (geen belopen wissels, geen holen of opgangen of afgeknaagde stukken hout). Aanwezigheid van Bever en Das kan op grond hiervan worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek werden nabij de Spiekerbeek sporen aangetroffen van Mol. Het tracé maakt daarnaast naar verwachting deel uit van het leefgebied van diverse algemeen voorkomende zoogdieren als Konijn, Haas, Egel en enkele soorten muizen.

Voor het vernietigen van verblijfplaatsen van deze algemeen voorkomende soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Limburg op grond van de Beleidsregel passieve soortenbescherming. Voor het (onopzettelijk) doden van individuen geldt een vrijstelling op grond van de Gedragscode Flora en fauna voor waterschappen; wel geldt de zorgplicht.

Broedvogels: Jaarrond beschermde nesten van broedvogels werden niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het tracé is niet geschikt voor vestiging van broedvogels met jaarrond beschermde nesten; landschapselementen of andere elementen die geschikt zijn voor vestiging ontbreken langs dit deel van

de Spiekerbeek. Bovendien staat de beek een groot deel van het jaar droog waardoor soorten als Grote gele kwikstaart en IJsvogel ontbreken.

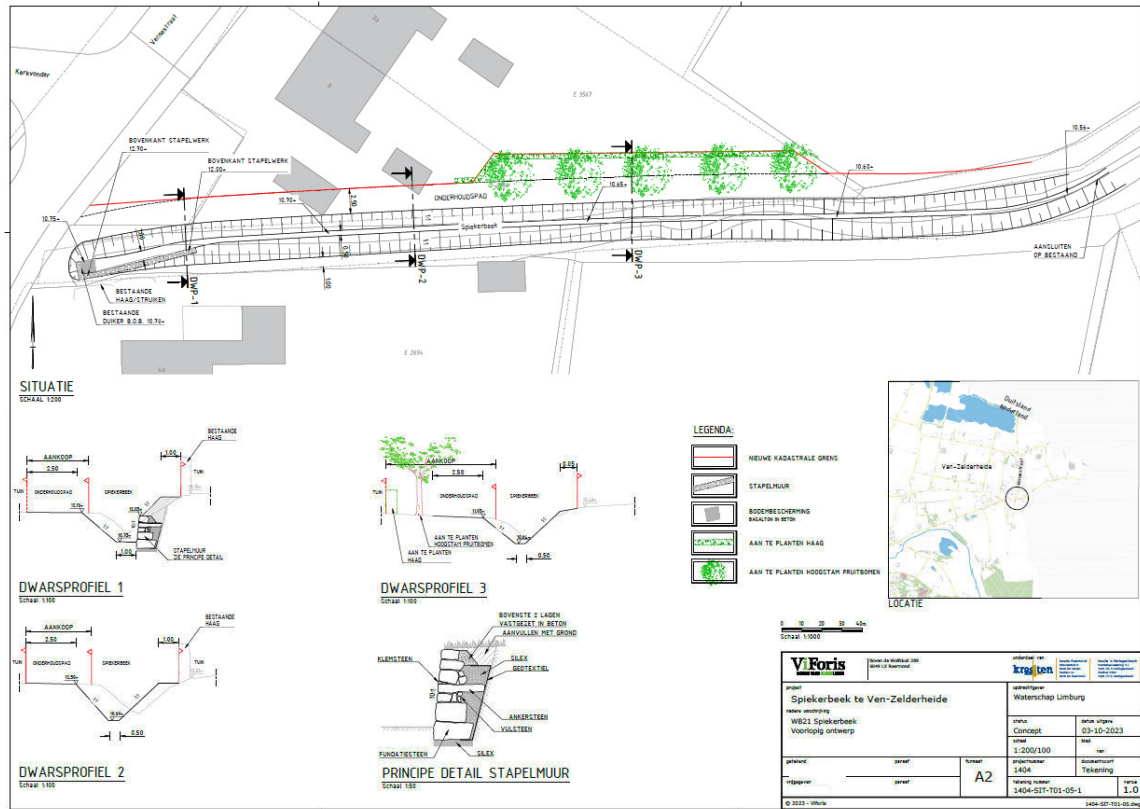
In de ruigte langs de beek kan zich wel een enkele algemeen voorkomende broedvogel vestigen. Nesten van deze broedvogels zijn beschermd zolang de jongen afhankelijk zijn van het nest. Werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van vogels (dus buiten de periode 15 maart - 15 juli) óf de vegetatie dient voorafgaand aan de broedperiode gemaaid te worden en kort gehouden te worden. Vestiging van broedvogels wordt daarmee voorkomen.

Overige soorten: Overige beschermde soorten (zoals amfibieën, reptielen of vissen) zijn niet uit het plangebied bekend en niet te verwachten gezien de ligging in deels bebouwd gebied en deels agrarisch gebied en gezien het droogvallen van de beek.

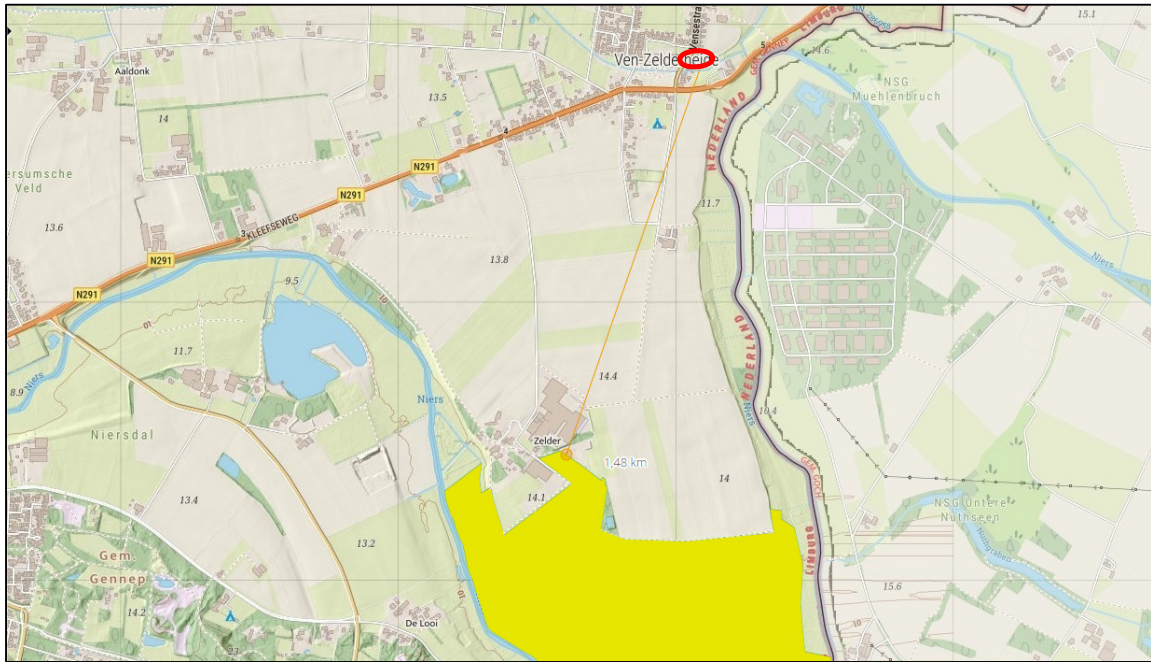
Conclusie

- Het plangebied ligt niet in Natura 2000 gebied. De enige relevante storingsfactor kan stikstof zijn. Voor de uitstoot van project gerelateerde stikstofverbindingen is een berekening nodig met het rekenprogramma AERIUS Calculator. Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening kunnen vervolgstappen nodig zijn.
- Het plangebied maakt deel uit van de Zilvergroene natuurzone. De herinrichting draagt bij aan versterking van natuur- en landschapswaarden; na de herinrichting gaat het betreffende deel van de beek zeer licht slingeren en er vindt een kleine landschappelijke versterking plaats door de aanplant van de fruitbomen en een stukje haag. Kernkwaliteiten van de Zilvergroene natuurzone worden niet aangetast.
- Het veldbezoek en het raadplegen van de gegevens uit de NDFF volstaan om een goede inschatting te maken van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten. Nader onderzoek naar beschermde natuurwaarden is niet nodig.
- Ten aanzien van broedvogels: Werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van vogels (dus buiten de periode 15 maart - 15 juli) óf de vegetatie dient voorafgaand aan de broedperiode gemaaid te worden en kort gehouden te worden. Vestiging van broedvogels wordt daarmee voorkomen.
- Ten aanzien van mogelijk aanwezige algemeen voorkomende dieren geldt de zorgplicht: in redelijkheid dienen maatregelen genomen te worden om doden te voorkomen.
- Met inachtneming van bovenstaande zijn overtredingen op grond van de Wet natuurbescherming door de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden uitgesloten. Een ontheffingsaanvraag is niet nodig.

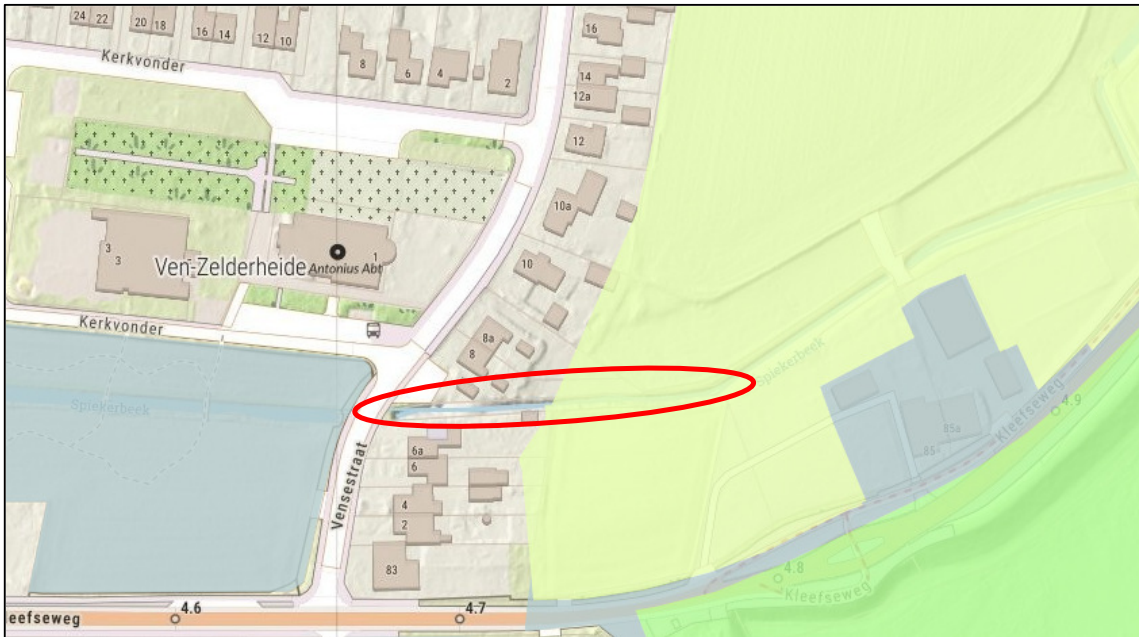
Bijlage 1 Bestekstekening



Bijlage 2 Planologische beschermingskaders



(Globale) ligging plangebied tov Natura 2000 (<https://portal.prvlimburg.nl/viewer>, 2023)



(Globale) ligging plangebied tov het Natuurnetwerk (<https://portal.prvlimburg.nl/viewer>, 2023)

Bijlage 3 Onderzoekgebied NDFF

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

Uitvoerportaal



Spiekerbeek Venzelderheide

NDFF - beschermde soorten



1 records

● Middelpunt < 1km²● Middelpunt 1km² - 5km²● Middelpunt > 5km²

■ Vlak



schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmatig toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.